

ГОЛОС УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 188 (1188) ♦ Четвер, 5 жовтня 1995 року ♦ Ціна договірна

От тобі, бабо, й урядів день

Підвищують пенсії, компенсаційні виплати й стипендії, зарплатню у бюджетній сфері

З 1 жовтня 1995 року в Україні підвищують на 22 відсотки розміри державної допомоги, компенсаційних виплат, пенсій, стипендій та заробітної платні працівникам бюджетних закладів та організацій.

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-службі уряду, Кабінет міністрів України прийняв пакет постанов про таке підвищення відповідно до зростання індексу цін на товари й послуги. Розмір мінімальної пенсії підвищується з 1667 тисяч карбованців до 2030 тис. крб. (близько 12 доларів США). Максимальна пенсія зростає з 2340 до 2860 тис. крб.

Стипендії для студентів-відмінників підвищуються з 1050 тис. до 1280 тис. крб. (7,5 долара). Аспіранти одержуватимуть тепер 7440 тис. крб.

Одноразова допомога при народженні дитини збільшиться з 2320 тис. до 2830 тис. крб.

В 1,5 раза (з 5,5 млн. до 8,4 млн.) підвищено розмір допомоги на похован.

Для реалізації цих заходів держава має намір виділяти додатково з держбюджету 11,1 трлн. крб. щомісячно.

Передбачено збільшити на 22% чинні тарифні ставки й посадові оклади співробітників бюджетних організацій, органів державної влади, судової влади, прокуратури, митних органів, військовослужбовців строкової служби.

Підвищення не стосується категорій державних службовців, посадові оклади яких відповідно до чинного законодавства встановлюються в залежності від рівня середньої зарплатні у промисловості чи народному господарстві, а також військовослужбовців та осіб рядового й керівного складу органів внутрішніх справ, співробітників податкової інспекції.

Кабінет міністрів прийняв також постанову про компенсаційні виплати особам, які потерпіли внаслідок Чорнобильської катастрофи, повідомляє прес-служба уряду.

Повністю постанову Кабінету міністрів «Про підвищення розмірів пенсій та збільшення компенсаційних виплат деяким категоріям пенсіонерів» читайте на другій сторінці. Інші постанови читайте в наступних номерах.

З падінням стіни почалася нова ера

З нагоди п'ятої річниці об'єднання Німеччини Президент України Леонід Кучма привітав Президента ФРН Романа Герцога та федерального канцлера Гельмута Коля.

У переданих посольством України в ФРН німецьким керівникам листах Президент України, зокрема, зазначив, що цей день, який символізує початок нової ери у відносинах між європейськими країнами, посідає особливе місце серед інших віхомих подій ХХ століття. Президент побажав німецькому народові миру і процвітання на довгі роки. «Вірю», — підкреслив Леонід Кучма, — що економічне і політичне піднесення об'єднаної Німеччини стане важливою запорукою успішного розбудови об'єднання Європи, невід'ємною частиною якої є Україна».

Олександр Мороз проти санкцій та бомбардувань

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв Надзвичайного та Повноважного Посла Союзної Республіки Югославія Гойко Дапчевича на його прохання. В ході розмови сторони торкнулися проблем розв'язання кризи в республіках колишньої Югославії і двосторонніх відносин. Олександр Мороз зазначив, що «режим санкцій і блокування СРЮ ні до чого доброго не призведе». Стосовно розв'язання боснійського конфлікту Голова Верховної Ради України заявив, що «сьогодні потрібно зробити все для вирішення конфлікту політичним шляхом». Оцінивши кроки СРЮ в цьому питанні як «видавжені», О. Мороз заявив, що «ООН не повинна була використовувати військову силу НАТО», і що «бомбардуванням ніколи мети не досягнеш».

Стимули для виробництва. Вітчизняного

Анатолій КІНАХ

Розмова віце-прем'єра України Анатолія Кінаха з головним редактором газети «Голос України» Сергієм Правденком

— Анатолію Кириловичу! В нашій газеті вже кілька місяців ведеться рубрика «Вітчизняний стиль». Під нею — матеріали про тих, хто й у цей складний час виробляє добру продукцію, хто відстоює свій ринок і виходить на європейський та світовий.

— Якщо коротко й по суті, то рубрика ця дуже потрібна, особливо за нинішньої ситуації, коли в нашому суспільстві, у структурах влади триває дискусія про методи та шляхи реалізації радикальних ринкових реформ. Сьогодні дуже важливо, щоб і суспільство, і фахівці чітко уявляли, що Україна — досить високорозвинена промислова держава. Після розпаду СРСР ми успішували недоліки, що були властиві цій системі. Але також отримали у спадок величезне надбання.

Так, ми все ще є уламком колишнього величезного народногосподарського комплексу. Проте в цьому уламку зосереджено колосальний потенціал. Науково-технічний, економічний, промисловий, технологічний. За рівнем освіти працівники промисловості України перебувають на одному з найвищих місць у світі.

(Закінчення на 3-й стор.)

СЛАВУ суднобудівній державі приносять Україні три заводи Миколаєва, де на замовлення зарубіжних компаній будуються рефрижератори, танкери, суховантажні і риболовні судна. Миколаївські корабелі мають замовлення на кілька років наперед. І це підтвердження високої марки вітчизняного стилю в суднобудуванні.

До речі, віце-прем'єр-міністр Анатолій Кінаха, інтерв'ю з яким ми друкуємо сьогодні, свого часу працював на миколаївському заводі «Океан», де ніколи не припинявся пошук підвищення конкурентоспроможності українських рудоводів.

На фото: тут народжується сучасні кораблі.

Фото Олександра КРЕМКА.

У номер

Президент приймає вірчі грамоти...

У Маріїнському палаці відбулася урочиста церемонія вручення вірчих грамот Президенту України Леоніду Кучмі Надзвичайним і Повноважним Послом Королівства Бельгії в Україні Вільфрідом Нартусом.

У цей же день вірчі грамоти Президенту України Леоніду Кучмі вручили Надзвичайним і Повноважним Послом Угорської Республіки в Україні Лоранд Тот.

... і листи

Президент України А.Кучма зустрівся із спеціальним представником ліберальської революції М.Кадафі, заступником міністра закордонних справ Лівійської Джамахірії А.Аль-Обейді.

Він ознайомив Президента України з особистим листом керівника Лівійської Джамахірії, в якому висловлюється готовність співробітництва з Україною на якісному рівні, прагнення Аіві значно розширити двостороннє співробітництво, зокрема в таких галузях, як транспорт, енергетика, охорона здоров'я, культура.

Парламентарії мають шанс опанувати арабську

Заступник голови Національних Зборів Кувейту Саахед Юсеф Аль-Фадала висловився за «координацію дій України і Кувейту на міжнародній арені». Під час прес-конференції в Києві він заявив, що «Кувейт зацікавлений в розвитку дружніх зв'язків з Україною і піднесенні рівня товарообороти між двома країнами». С. Юсеф Аль-Фадала сказав, що «задоволення досягнутими угодами», а також висловив задоволення тим, що Україна підтримує вимоги Кувейту до Іраку повернути військовополонених. Він підтримав зусилля України щодо повернення на Батьківщину українських громадян, які перебувають нині в афганському полоні. Кувейт готовий прийняти представників парламенту України та адміністративних працівників для стажування.

Під час візиту делегації Кувейту розглядалися питання про відкриття посольства України в Кувейті, можливості встановити пряму авіацію між двома країнами й навчання кувейтців в українських навчальних закладах.

До цієї організації також треба увійти

Україна братиме участь у щорічній зустрічі глав урядів і міністрів закордонних справ країн — членів Центральної європейської ініціативи (ЦЕІ) 6—7 жовтня у Варшаві.

Наша держава має намір активізувати роботу з досягнення повного членства в цій організації. Нині вона, як асоційований член, бере участь в узгодженні та здійсненні 34 програм і проєктів у всіх робочих групах ЦЕІ. Але статус асоційованого члена не повною мірою задовольняє країну.

Прагнення України до повного членства в ЦЕІ активно підтримують такі країни, як Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина. Стриманіші Хорватія і Словенія. Ще більш тверду позицію займає Італія.

ЧАЕС закриють — центр відкривуть

Посол України у Бельгії Борис Тарасюк передав заступнику генерального секретаря НАТО Жану-Мари Кадо звернення уряду України до урядів країн світу.

Як повідомляють агентству «Інтерфакс-Україна» у прес-центрі МЗС України, в документі містяться прохання щодо наукової, технічної та фінансової підтримки у створенні й діяльності Міжнародного дослідно-технологічного центру з проблем ліквідації наслідків ядерних та радіаційних аварій.

Центр намічено створити в районі Чорнобильської АЕС, політичне рішення про закриття якої до 2000 року прийняло українське керівництво.

Парламентська хроніка

ДІАЛОГ ГІЛОК ВЛАДИ

Цього дня на партер, ложі й балкони залу Верховної Ради були вибрані заповісні. Адже день уряду — новий крок вільності. Але гілки влади зійшлися для діалогу, багато в чому доленосного.

У таких випадках чи не найголовніше — не тільки слухати, а й чути одне одного.

Першим з інформацією Кабінету міністрів про стан підготовки народного господарства до роботи в осінньо-зимовий період 1995—1996 років виступив віцепрем'єр-міністр В.Свєтухов. Йому випала, власне, невідчужа роль: жось пояснити той близький до провалу стан у паливно-енергетичному комплексі, що склався в Україні на сьогодні.

В основі комплексу — вугільна промисловість. А вона вражена тяжкою неурожаю, спричиненою нестачею капітальних вкладень на розвиток галузі, незадовільним забезпеченням підприємств обладнанням та матеріалами, різким погіршенням соціально-економічного становища гірників. Звідси — різкий спад виробництва. Нині підприємства Мінуглепрому заборгували 11,7 мільйона тонн вугілля. Критичний фінансовий стан галузі: дебіторська заборгованість сягає 113 трильйонів карбованців, а кредиторська — 184 трильйони. Зашмором на ший галузі стали неплатежі споживачів за відвантажену продукцію. Тож систематично затримують виплати зарплати, борг з якої уже становить 13,4 трильйона карбованців.

Далі — ланцюгова реакція негараздів: нестача вугілля для забезпечення електростанцій, металургійних підприємств, населення України. Але, можливо, видно світло в кінці тунелю? В.Свєтухов зазначив, що для стабілізації роботи галузі по-

Денне й вечірнє засідання 3 жовтня

трібно надавати кошти для спорудження нових шахт, реконструкції діючих, погашення заборгованості із зарплати. Механізм цього ділового відправлення системи взаєморозрахунків, а також негайно приступити до структурної перебудови галузі та управління нею. У послідній з технічним переозброєнням підприємств галузі — це ключ до розв'язання нагальних проблем.

Є чимало питань щодо забезпечення країни природним газом. З потрібних 85 мільярдів кубометрів 55 буде закуплено в Росії, 13 — у Туркменістані, решту становитиме власний. Отже, газ буде, він уже є — у підземних сховищах. Але водночас його ніби й немає. Бо за газ треба платити, а з цим справи у нас дуже кепські.

По закінченні доповіді В.Свєтухов відповів на численні запитання народних депутатів.

Цей «сценарій» в основному повторився і під час обговорення наступних питань, винесених на день уряду. Так, у доповіді про стан закупівлі до державних ресурсів зерна та розрахунки з сільгоспвиробниками віцепрем'єр-міністр України П.Саблюк величезно оптимістично говорив про досить високий урожай зернових і технічних культур. Але ж держава ще й досі не розрахувалася за одержаний хліб. Крім того, у полі залишається понад мільйон гектарів цукрових буряків і десь стільки ж соняшників. Не оріють площі на збіж, не засіяно сотні тисяч гектарів озимих. Не одержавши коштів за здану продукцію, господарства опинилися в боргах. І щоб хоч якось врятувати виробничий апарат, йому змушені продавати продукцію його на піні за палне й техніку...

ОДНА ГОЛОВА — ДОБРЕ, А ВІСІМНАДЦЯТЬ — ЛІПШЕ

У Будapestі на щорічну конференцію Асоціації працівників виборчих органів країн Центральної та Східної Європи прибула українська делегація у складі голови Комісії Верховної Ради України з питань правової політики і судово-правової реформи В.Стретовича, заступника голови Комісії О.Лавриновича, голови підкомісії Ко-

місії В.Шиньківа, голови Центральної виборчої комісії по виборам народних депутатів України І.Ємця та секретаря ЦВК І.Целуйка. Всього в роботі конференції візьмуть участь представники з 18 країн, повідомляють кореспонденти Укрінформу у прес-службі Верховної Ради України.

Асоціацію працівників виборчих органів країн

Центральної та Східної Європи (АСЕЕО) засновано 1991 року за активної підтримки Міжнародної Фундації Виборчих Систем (IFES) та Відділу національних виборів Угорщини. З питань функціонування виборчих систем у країнах Центральної та Східної Європи протягом останніх двох років Асоціацією проведено конференції у Буда-

пешті та Києві. Вони сприяли міжнародному обміну досвідом у галузі проведення виборів та технічною забезпечення їх, удосконалення відповідного законодавства, обміну інформацією і статистичними даними по виборам між їх учасниками.

Прес-служба Верховної Ради України.

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

3 жовтня в Києві відбулася нарада-семинар керівних працівників секретаріату Верховної Ради Автономної Республіки Крим, ради обласних, Київської та Севастопольської міських Рад і голів окружних виборчих комісій з питань підготовки та проведення виборів народних депутатів України у 45 виборчих округах 10 грудня, 1995 року. Нарада проходила в Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України разом із Секретаріатом Верховної Ради України та у співробітництві з Міжнародною фундацією виборчих систем.

З доповіддю на нараді виступив голова Центральної виборчої комісії І.Ємця. Він проаналізував досвід минулорічної виборчої кампанії, недоліки, які мали місце під час проведення виборів, дав роз'яснення щодо змін у виборчому законодавстві, окреслив конкретні заходи щодо вдосконалення організації виборчого процесу, посилення контролю за витратами державних коштів на підготовку виборів. У доповіді особливо наголошувалося на необхідності всебічного інформування населення про хід виборчої кам-

панії та залучення виборців до участі у голосуванні.

Перед учасниками наради виступили також відповідальні працівники Секретаріату Верховної Ради України, Міністерства фінансів України, представники Міжнародної фундації виборчих систем. Відбувся обмін досвідом щодо підготовки виборів у виборчих округах ради міст областей. Учасники наради дістали вичерпні відповіді на практичні запитання, що виникли в ході організації проведення виборів народних депутатів України у 45 округах.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Постанова від 2 жовтня 1995р. № 776 Київ

Про підвищення розмірів пенсій та збільшення компенсаційних виплат деяким категоріям пенсіонерів

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Збільшити з 1 жовтня 1995 р. в 1,22 раза пенсії, призначені органами соціального захисту населення відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення» і «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу ор-

ганів внутрішніх справ» з урахуванням установлених чинним законодавством надбавок (підвищень), додаткових пенсій, щомісячних компенсаційних виплат у розмірі до 170 тис. карбованців та підвищити відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1994 р. № 869 та від 20 січня 1995 р. № 41.

2. Розмір пенсій, що призначатимуться з 1 жовтня 1995 р., обчислювати в такому порядку:

а) із заробітку до 1992 року розмір пенсії підвищується відповідно до абзату другого пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 1994 р. № 721, постанови Кабінету Міністрів України від

26 грудня 1994 р. № 869, пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 20 січня 1995 р. № 41 та пункту 1 цієї постанови;

б) із заробітку починаючи з 1 січня 1995 р. розмір пенсії, обчислений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 8 серпня 1995 р. № 612 з урахуванням передбачених чинним законодавством надбавок (підвищень), додаткової пенсії та щомісячних компенсаційних виплат у розмірі до 170 тис. карбованців, підвищується в 1,404 раза відповідно до підпункту «б» пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 20 січня 1995 р. № 41 та пункту 1 цієї постанови.

3. Збільшити з 1 жовтня 1995 р. в 1,22 раза щомісячні компенсаційні виплати, передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 1995 р. № 411, установивши їх в розмірі 1623 тис. карбованців. Одержувачам соціальних пенсій за віком компенсаційні виплати провадяться в розмірі 812 тис. карбованців.

4. Установити, що компенсаційні виплати в розмірах, передбачених цією постановою, виплачуються: 537 тис. карбованців — разом з пенсією; решта — окремо.

Прем'єр-міністр України
Г.МАРЧУК.
Міністр Кабінету Міністрів
України
В.ПУСТОВИТЕНКО.

СТИМУЛИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА. ВІТЧИЗНЯНОГО

Розмова віце-прем'єра України Анатолія Кінаха
з головним редактором газети «Голосу України» Сергієм Правденком

(Початок на 1-й стор.).

— Так, інколи навіть думаєш: за інтелектом ми одна із найрозвиненіших країн. А достатки більшості такі, що до-стат-ка-ми їх не назвеш. Парадокс?

— У цьому й суть наших проблем. Сьогодні великі можливості багатьох галузей — ракетно-космічна техніка, авіа- і суднобудування, газові турбіни, приладобудування, електроніка, верстатобудування, — можна дуже довго перелічувати, — уся ця наукоємна, технічно складна вітчизняна продукція за умови точної державної політики здатна посідати гідне місце в міжнародному поділі праці.

— Ви називаєте галузі й підгалузі, якими Україна, за нормального поводження з ними, могла б пишатися?

— Звичайно, і робити ставку на рівень технічно розвинених держав, що мають високу конкурентоспроможність продукції. — У цьому зв'язку, як віце-прем'єр, який пропрацював на цій посаді перші місяці, які завдання Ви бачите? Чи видно ті ланки ланцюга, потягнувши за які, можна витягти всю економіку? Тобто найпріоритетніші з пріоритетних?

— Вважаю важливим завданням уряду на ділі показати багатьом фахівцям, економістам, експертам, структурам влади, в тому числі політичним партіям, що відстоюють ту чи ту ідею, що сьогодні треба не просто руйнувати уламки імперії, як ніні декотрі висловлюються, а на основі об'єктивних економічних законів послідовно формувати ринкову структуру за одночасної адаптації підприємств промисловості України до роботи в цілком нових умовах. І важливо не допускати руйнування того, що становить наше національне надбання, визначає економічну безпеку України, і в тому числі оборону.

— Тобто, інакше кажучи, якщо в нас є уламки алмазу, то слід дати йому нове огороження і перетворити на діамант?

— Так. І при цьому — з якнайменшими відходами. І тут рубрика «Голосу України» «Вітчизняний стиль» дуже важлива. Маємо сьогодні визначитися в досить жорсткому й вузькому переліку державних пріоритетів, зробивши ставку на які, зможемо дати відповідний поштовх розвитку багатьох і багатьох суміжних галузей.

Зокрема, ракетно-космічна техніка. Досягнене в цій сфері можна з найвищою мірою ефективно використовувати в цивільному виробництві. Тут передові технології, інженерна культура. В авіабудуванні, суднобудуванні у нас є чудові здобутки. Сільгоспмашинобудування — також дуже важливо. Воно — одна з перших турбот, зв'язаних на знос основних фондів в АПК. І, ясна річ, харчова промисловість. За нашої сировинної бази, за наших втрат, що обчислюються часто від 40 до 60% виробленого, харчова промисловість надто важлива для України. Легка промисловість володіє значним, у тому числі експортним, потенціалом.

— Але як у нашій державі вистачить сил, щоб усе це підняти?

— Ми сьогодні, кажучи про програму уряду, про пріоритети, про державну політику, маємо бути готові до управління економічними процесами, але не адміністративними методами, не повертаючись до якихось там директив тощо. Йдеться про те, щоб держава на основі гнучкої економічної політики, податкової, митної, фінансово-кредитної, ціноутворення має створювати такі економічні передумови, щоб наші підприємства могли адаптуватися до роботи за найскладніших умов. Йдеться не просто про збільшення обсягів виробництва. Це — не самоціль. Йдеться про збільшення обсягів виробництва конкурентоспроможних товарів і послуг. Зрештою, — про конкурентоспроможність економіки загалом.

— У цьому зв'язку є проблема, нерозв'язаність якої просто приніжче. 1990 року ми прийняли Декларацію про державний суверенітет. Практично відтоді почалося створення українського законодавства. І ось уже п'ять років кажемо про те, що податкова політика не сприяє розвитку нашої економіки. П'ятий рік кричимо про це з усіх трибун. Президент про це каже, у Верховній Раді розмови про це не стихають, а податкова політика залишається, даруйте, примітивною. Ми душімо, по-варварськи душімо виробника. Але ж навіть студентів економічного факультету ясно, що чим нижчий податковий поріг, тим менше людей і підприємств, що прагнуть уникнути сплати. Прості-

ше заплатити й спати спокійно. І розвивати виробництво. А чим жорсткіше душать податками, тим менше реальних платників податків. Економіка завмирає. І мене гнітить, чому вже шостий рік про це кажуть, а віз і нині там. То що ж ми робимо? Може, Ви зможете переконати Верховну Раду, що краще потерпіти, але зменшити тепер податки, зате матимемо перспективи. Оживе, нарешті, економіка. Тому, що вже неможливо говорити й не робити. Адаже хтось має сказати, що не можна ні злати, ні справу загравати з народом і задля поповнення бюджету негайно і будь-що — губити перспективу.

— Оце я прошу Вас принципово окреслити.

— Це дуже серйозна проблема і коли трохи озирнутися назад, в історію незалежної України, то це одна з тих причин, чому донині в Україні майже немає реформ. Але проблема, звісно, не тільки в податковій системі, а й у тому, що всі останні роки в Україні не було достатньо цілеспрямованої, послідовної, підготовленої, поетапної політики проведення економічних реформ. Приймаючи багато програм. У них були зерна здорового глузду, та, на жаль, атмосфера шарахань, відкочувань назад дуже заважала. Та сама проблема і в податковій системі. Податок на прибуток, приміром, ураз змінився на податок на дохід. Закони набирають чинності заднім числом. Що, зрештою, не викликає довіри у інвесторів. Таких прикладів, на жаль, багато. Тож потрібна дуже серйозна робота з точки зору послідовності, професіоналізму, обґрунтованості прийнятих рішень з формування податкової системи. У нас досить багато працюють над фіскальною складовою податків, а треба розв'язувати завдання стимулів, заохочувальної ролі і податків, і бюджету. І вже є приклади, очевидні знизити ставку того чи того податку і розрахувати, спрогнозувати чітко економічну ситуацію, то переконані, що стимулюють роль зниженого податку позитивно впливає на зростання виробництва певної продукції. А зрештою — більші надходження до бюджету за рахунок реалізації товарної маси, ніж за високої ставки податку. Та, на жаль, економічно гнучкої і впевненої

податкової політики нема й донині. Тепер ми це закладаємо до програми дій уряду. І прагнимо, щоб уже під час формування бюджету на 1996 рік закласти основу стабільної системи оподаткування.

Ми кажемо сьогодні, що немає довгострокових інвестицій. Але я категорично проти того, щоб адміністративним шляхом змусити комерційні банки давати довгострокові кредити підприємствам. Треба думати над створенням економічних стимулів довгострокових інвестицій. Зокрема, чому б не запровадити норму: якщо комерційний банк надає кредит на досить тривалий термін, скажімо, на три роки, під інвестиційну програму, то створити такому банку більш пільгові умови для податку з прибутку від цього довгострокового кредиту. Щоб він був зацікавлений не просто вкласти кошти до якоїсь справи на зразок купівлі-продай, а в матеріальне виробництво.

Нині є проблема медіаментів, харчових продуктів, дитячого одягу. Отже, створимо такі економічні умови, щоб у ці галузі всі прагнули вкласти гроші. Податкова система — дуже могутній інструмент економічної політики держави. Поки що цей інструмент не використовують належно. Тому важливо, щоб Верховна Рада закінчила роботу над прийняттям законів про оподаткування. Заініціював низка законопроектів — податок на додану вартість, акцизи, податок з майна і т. ін. На цій основі можна створити податковий кодекс України. Таку роботу розпочато. Та я бачу, що її завершення зміщується на кінець 1996 року. Це небажано. Податковий кодекс треба створити яконайшвидше, не гаючи часу на політичні баталії.

— Тобто, Ви можете сказати читачам, що від розмов про розумну податкову політику ми переходимо, нарешті, до практики. Що уряд закладає нові принципи до своєї програми дій. Чим же можна підтримати пріоритетні галузі, крім розумної податкової політики? Якими же заходами?

— Вважаю, нам потрібна дуже точно продумана система заходів для захисту вітчизняного товаровиробника. Бо сьогодні, на жаль, вільної торгівлі, розкрити всі кордони, ми втрачаємо внутрішній ринок, руйнуємо свій вироб-

ничий потенціал. Особливо гостро це проявляється в легкій і харчовій промисловості. Наприклад, є проблема об'єктів соціально-культурного, побутового призначення, що перебувають на балансі підприємств. Є приклади, коли в собівартості продукції підприємств витрати на утримання об'єктів соціально-культурного фонду, дитячі садки і т. ін. становлять близько 40 відсотків. І після цього ми кажемо: їди, конкуруй зі своєю продукцією із зарубіжним виробником.

— Отже, слід підтримати підприємства турботи про соціальну сферу, дати змогу підприємствам працювати, брати з них нормальні податки і на кошти бюджету утримувати соціальну сферу.

— Так, саме так. Держава зобов'язана за цим стежити. А сьогодні з урахуванням названих чинників продукція наших підприємств хімії, металургії, машинобудування за рівнем цін вища від світової. Тому на них лежить дуже багато неадекватних витрат. Звичайно, багато роботи зі зниження енергоємності, матеріалоємності на одиницю продукції, організації виробництва, ефективності використання основних фондів. Ними треба постійно й наполегливо займатися. Але такі великі блоки, як соціальна сфера, — це державна політика, що має бути затверджена і в бюджеті, і в податках, у відповідних елементах фінансово-кредитної політики тощо. Ось наочний приклад. До 1990 року 80 відсотків своєї потреби у виробках легкої промисловості, в товарах народного вжитку громадяни України задовольняли за рахунок вітчизняного виробництва. А сьогодні близько 60 відсотків покупок наших громадян на внутрішньому ринку припадає на товари з-рубіжні. Отже ми фінансуємо робочі місця, науково-технічний прогрес за рубежом.

У досить складних умовах перебувають, насамперед, науковці і технічно складні виробництва. За даними Міністерства, за 8 місяців таке порівняння: як що 1990 року частка машинобудування в усій економіці становила 28 %, то за 8 місяців 1995 року вона знизилася до 14%. А ось частка металургійної промисловості становила 1990 року 14%, а 1995 — 21%. І це за наших проблем з (Закінчення на 4-й стор.).

СТИМУЛИ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА. ВІТЧИЗНЯНОГО

(Початок на 3-й стор.).

енергоносіями... Тобто тенденція до перетворення на сировинний додаток з переважаючим екологічно шкідливим виробництвом. Потрібні серйозні структурні перетворення.

Дуже важливо, щоб процеси структурних перетворень шли керовано. Уряд має намір провадити цільову державну політику щодо реструктуризації, санації, цільової підтримки пріоритетних галузей і підприємств. Має запровадити і механізм банкрутства підприємств. Створено міжвідомчу урядову комісію із санації, реструктуризації і банкрутства. Очолюю її я. Працюємо над пакетом нормативних документів.

— Хочете зробити ревізію всіх життєздатних підприємств і визначити, над чим вони працюватимуть?

— Нині готуємо пакет документів зі створення Агентства з банкрутства. Функції Агентства — аналіз фінансового стану неплатос-

проможних підприємств, формування реєстру, інвентаризація, експертиза програм санації, створення методології нормативного порядку, прийняття рішення про долю даного підприємства. Одне слово, треба визначитися на рівні мікроекономіки: або це підприємство необхідно змінити інвестиційними вкладеннями, створенням відповідних заохочувальних умов, або його слід ліквідувати, закрити, продавати з молотка. Та при цьому має бути обумовлено законом процедуру і має бути передбачено, як соціально адаптувати трудовий колектив підприємства-банкрута. Нам потрібні законодавчі, нормативні, методологічні документи, що мають бути в основі реструктуризації промисловості, санації, банкрутства і створення, зрештою, конкурентоспроможної економіки України.

Перед урядом — величезний обсяг чорнової роботи. Цю роботу вже провадять, вона тривала,

але вся її система має бути точна, цілеспрямована.

Програму дій уряду внесено на розгляд Верховної Ради. Сподіваюсь, її буде прийнято. Та без механізму реалізації програма не працюватиме. Тому в складі програми дій уряду — перелік проектів законодавчих актів, що їх треба прийняти для реалізації програми, перелік указів, нормативних документів, постанов.

Результати залежатимуть від того, як точну й взаємоузгоджену роботу з реалізації програми вестиме і Верховна Рада, і адміністрація Президента, і уряд, і місцеві органи влади. Дуже важливий також і чинник національної, громадянської злагоди.

— Отут і запитання. У Верховній Раді всі захищають народ, чи не так? У Верховній Раді в певному розумінні всі соціалісти, незалежно від того, що хтось називає себе рухівцем, хтось державником, консерватором або комуністом.

Захистити хочуть усіх. Усім дати більше риб, а не вудочки в руки. Я розумію ці добрі наміри, вони і мають бути у Верховній Раді. Та в розумних межах. Мені здається, як виборцю і громадянину, що сьогодні треба менше займатися грубою спекуляцією на цій темі, а більше розуміти, що коли ми сьогодні приймемо жорсткі, але реальні рішення, то завтра нашим громадянам буде краще. А коли ми сьогодні керуватимемось добрими намірами, то завтра буде ще гірше для всіх.

— Цілком згоден. Гадаю, відповідальні політики і лівого, і правого табору мають реально казати своїм виборцям, що інакше не можна. Бо можемо проісти останнє, потім ще інфляція, ще напівзаходи, і ще інфляція. А дітям що залишимо? Отож потрібна чітка, реальна економічна політика.

— Дякую за розмову. Дякую вашій газеті. Обов'язково за рубрику «Вітчизняний стиль».

Урожай-95

Цікаво: а Президент п'є чай з цукром?

НА РІВЕНЩИНИ значно зменшено посівні площі цукрових буряків. Більше того, у деяких господарствах, як ось в агрофірмі «Зоря» Рівненського району, їх взагалі відмовилися сіяти, а в КСП «Прогрес» Гошанського району наступного року планують вирощувати цукросировину лише... для власних потреб.

Результат, як мовиться, закономирний, бо держава в даній ситуації «умляла руки», отож цукровиробники рятуються, як хто може. Господарства десь щось позичають (гроші, запчастини тощо), витрушують останні запаси торішнього цукру, щоб закупити пального. Добре, що допомогу селянам подають цукрозаводи — для перевезення врожаю закупили нафтопродукти, видають «цукровий» аванс.

А самі селяни, маючи добру душу й безмір терпіння, якимось викручуються на місяць: із двох-трьох збиральних машин роблять бодай одну, трудяться від темна до темна. Вони, попри все, впенені, що рідна держава зрештою повернеться до них обличчям. Тим паче, що свіжу ковбасу, пампушки і солодкий час полюбують і парламентарії, і міністри, і Президент. Чи, може, я помиляюсь? Цікаво знати...

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

**"МАЖЕЙКУ НАФТА"
ПРОИЗВОДИТ**

ТОЛЬКО ЭКОЛОГИЧЕСКИ ЧИСТЫЕ

Неэтилированный бензин А-76	за 1т - 185 \$
Неэтилированный бензин А-92	за 1т - 200 \$
Неэтилированный бензин АИ-95	за 1т - 208 \$
Неэтилированный бензин АИ-98	за 1т - 215 \$
Дизельное топливо	за 1т - 143 \$
РТ	за 1т - 153 \$
Сжиженный газ	
Битум	

ЗВОНІТЕ ПРЯМО СЕЙЧАС: тел.: 01/293/92562
01/293/92561
01/293/92613
5526, Мажейкяй, Литва факс: 01/293/92614

ИНТЕРАГРОСПОРТ
ТАЛИ електрические г/п 0,5 - 10 т.
КРАН-БАЙК г/п 1 - 10 т.
ПИЛОРАМЫ УЛ-63.
НАСОСЫ промышленные.
Комфортальные передвижные
ВАГОНЧИКИ.
ПАРКЕТНЫЕ ЛИННИ.
БУМАГОРЕЗАТЕЛЬНЫЕ МАШИНЫ.
КОСИЛКИ
в ассортименте.
Киев-254053,
ул. Кудрявская, 8-а.
Тел./факс: (044) 212-11-29
212-30-18

Организация реализует со склада
в г. Днепропетровске

**ШИНЫ
и
АККУМУЛЯТОРЫ**

для грузовых и легковых автомобилей, сельхозтехники,
погрузчиков и мотоциклов.

САМОВЫВОЗ и ВАГОННЫЕ ПОСТАВКИ.

Тел.: (0562) 44-00-44, 44-54-48; факс 44-24-06.

Организация
покупает
**ЛОМ и ОТХОДЫ
ТИТАНА**

в объеме не менее
десяти тонн:

Тел./факс в Киеве
(044) 225-67-67.
Тел. 230-23-79.

Тел./факс в
Днепропетровске
(0562) 92-48-25.

«Энергосбережение»

Производит плиты
теплоизоляционные
перлит-фосфо-
гипсовые, размер:
300x200x80.

Температура
применения — до 700°С.
Тел./факс: 225-50-68,
225-30-28.

ELIDIS

тел. 350 2 / 80-73-23
факс 359 2 / 80-56-47

**Фирма «Елидис»
из Болгарии**

ищет прямые контакты
с производителями - экспортерами:

- ✓ картона типов хром и хром-эрзац,
- ✓ макулатурный / немелованный
- ✓ картона гофрированного
- ✓ крафт-лейнер, флутинг, тест-лейнер
- ✓ газетной бумаги
- ✓ офсетной бумаги
- ✓ оберточной бумаги
- ✓ целлюлозы;
- предлагает:
- ✓ морозильники
- ✓ холодильники
- ✓ стиральные машины.

Автомобильная фирма «Авто-люкс»

Реализует постоянно новые легковые и грузовые автомобили за карбованцы по безналичному расчету со склада
в г. Харькове и за наличный расчет из автосалона «Лада», г. Харьков, ул. Чернышевского, 41:

BA3	21213 - «Тайга» 2107 21061 21043 21093 21083 21099	ЮК УАЗ	2715 «Иржон», 31512 - брезент, верх 31514 - металл, верх, люк 2206 - пассажирский 3962 - санитарный 3303 - бортовой 53212 - 10 т (тент) 5320 - 8 т (тент) 55111 - самосвал 5410 - седельный тягач 55102 - самосвал «Юлконик» и другие модели
GA3	31029 «Волга» 31029 - 51 компл. люкс 31029 - 50 компл. люкс 3302 «Газель» - 1,5 т (тент) и другие модели 2141	КамАЗ	«Мицубиси Пажеро»

Цены самые низкие! Все автомобили имеются в наличии

Тел./факс: 8 (0572) 216-270, 217-507, 217-707 с 9 до 17час. — за безналичный расчет.
Тел./факс 8 (0572) 430-471 — за наличный расчет. Запчасти к автомобилям УАЗ, ГАЗ. Тел. (0572) 21-56-60.

Що треба, щоб не заблукати

МАЙЖЕ кожного разу, потрапляючи на представницьке засідання в обласній інспекції чи місцевій Раді, обов'язково почуємо висунути наочні питання податкової інспекції. І перш за все про штраф, а отже про порушення. Як часто зустрічаються такі випадки? Хто живе, не даючи з законом? У який спосіб ухиляються від сплати податків? Як здолати це явище за умов зародження ринкових відносин? Про це розповість заступник начальника державної податкової інспекції по Закарпатській області Віктор СОДУСОВА:

— За станом на 1 вересня з 1997 платників податків (юридичних осіб) ми перевірили 9957. У 6215 випадках виявлено порушення. До бюджету донораровано податків, фінансових санкцій та пені 1 трильон 769 мільярдів карбованців.

Зареєстровано 43800 суб'єктів підприємницької діяльності — фізичних осіб. З початку року перевірено 20808 з них і в 7814 виявлено порушення. Донорарування до бюджету склали більш ніж 10 мільярдів карбованців.

Але я не хотів би все зводити до лише навісного приховування прибутків. Як на мене, основна причина такої великої кількості порушень — погане знання податкового законодавства. А вже в нас зараз більш ніж 20 податків і зборів, обов'язкових платежів, які надходять до державного бюджету, та ще 15 видів місцевих податків і зборів. За такої їх кількості можна й запутатися. Тому основним завданням податкової інспекції ми ставили надання практичної допомоги платникам у своєчасному доведенні до них вимог нового податкового законодавства. І цього року провели 253 безплатні семінари для бухгалтерів, підприємців, фермерів... Для пропаганди податкового законодавства використовуємо всі засоби масової інформації. З серпня у нас виходить газета «Орієнтир».

І хоча багато порушень через незнання, та нерідко бувають і випадки, коли ми

виявляємо факти приховування доходів від оподаткування. В такому разі передаємо справу до правоохоронних органів і суду. Зокрема, лише щодо юридичних осіб у нас передано до суду 46 матеріалів, 363 — до правоохоронних органів. Щодо фізичних осіб: 217 — до суду і 159 — до правоохоронних органів.

Найбільше порушень з боку підприємців — фізичних осіб. Тут дається визнаки і не досконалість законодавства, але ж із 43800 підприємців лише 30500 регулярно сплачують податки. А решта всіляко намагається уникнути платежів. Біля таких підприємців порушників хоч став по два інспектори, все одно намагаються вчинити по-своєму. Не буває розповідати, якими методами вони користуються, але те, що найпоширенішим є приховування грошових виручок, загальновідомо. Та й той же товар за відсутності інспектора можна піднести...

Тадау, було б справедливше, якби підприємці купували патент. Хочеш займатися цим видом — сплати за квартал чи рік певну суму і

всі! Адже ти — підприємець, йдеш на певний ризик.

Певен, головне у нашій діяльності — переконатися у необхідності своєчасної сплати податків, виховати поважне ставлення до закону. Але якщо люди не хочуть бути законотримачами, необхідно вживати щодо них найжорсткіші санкції. «Викліяють хворобу» допомагають і вони. Скажімо, у нас лише за порушеннями, виявленими в підприємствах, складено 4963 протоколів про адміністративні правопорушення, притягнуто до неї 4927 керівників.

Болочим місцем залишається заборгованість переважно державних підприємств перед бюджетом. Значну, що рука не піднімається ось так, огулюю, звинувачувати керівників і трудові колективи. Здебільшого підприємство стає боржником перед бюджетом з причини несплати йому за відвантажені товари. Через це дають зараз неплатоспроможних.

Адже в нас було прийнято Закон про оподаткування прибутку, який передбачає, що тільки на право власності на товар перейшли до іншої юридичної особи, ти вже маєш платити податки. Однак ліч цих пунктів зараз тимчасово зупинено. В той час, коли всією міжнародною практикою передбачено саме протекція права власності.

Записав
Володимир ДУПАК.

Від редакції:
Лібералізація податкової системи в Україні, схоже, кінце не обов'язково. Багато спостережачим-аналітикам виділяється великим сумнівом, що реалізація бюджетної амбіції 1995-го і тим паче наступного року уряд до снаги за рахунок врожаю доходів від стягнення непрямих податків, як, скажімо, ПДВ, який фактично залишився податком з обороту і становить левову частку товарної ціни на споживчому ринку.

Як це робиться

...А бюджету від того не легше

КОЛИ ГОРБАЧОВ розірвав ізаляцію заборони на Захід, тоді вперше випало побувати в Белграді. Цікаво було спостерігати, що на ринках ціни, у тому числі й на харчові продукти, значно нижчі, аніж у магазинах. В нас же було навпаки.

З плином часу і в нас, у тому числі і в Хмельницькому, торгівля на базарах починає помалу збивати монополію ціни спеціалізованих магазинів на продукти. Крім того, ринок вабить хмельничан свіжістю і якістю продукції.

Приватник швидко орієнтується в ситуації, і щоб не псувати продукцію, значно знижує ціну. Скажімо, в той час, коли кавуни в магазинах коштували 25—30 тисяч, на ринку — 15—20. У магазині «Золота нива», що в центрі міста, кобаса «Московська» — 750 тисяч, а на ринку у ВТФ «Копиліний цех» Василя Мельника за такої ж шмат того ж сорту, але ще теплий — з копиліні — 560 тисяч. Така сама різниця в цінах на інші продукти. Тож мешканці обласного центру сьогодні з більшим задоволенням ідуть на продовольчий ринок, ніж до гастрономів, проматів, спеціалізованих овочевих магазинів.

Але за загальним позитивним враженням від ринку можна побачити і проблеми, коли ознайомлюючись із документами на продукцію приватників, у вічі випадає безліч липових довідок, накладних, шляхових листів та касових ордерів. Такі фактивні документи дають можливість уникати сплати податку з прибутку.

Ось характерний приклад з нашого рейду. Експедитор приватної фірми пан Г.В. їде до Херсонської області, купує там машину помідорів і реалізує їх на Хмельницькому ринку. А задалегідь пан Г.В. бере довідку у фермера Г.К. з Бантаського району Миколаївської області, що оті помідори — то його натуроплата за виснажливу роботу на землі Г.К. під певним бантаським сонцем. Та Г.В. і ногою не ступав на поле фермера. Бо весь час був у роз'їздах — торгував.

Така механізм має можливість готівку класти не на банківський рахунок, а в кишеню. Отже, прогнозується урядом податок просочився крізь бюджетну дірку. Розслідувати такі трюки під силу навіть студентам юрфаків, годі й говорити про досвідчених убєзпів. Та вони особливості не виявляють. Навіть кадрові перестановки не додають активності, хіба що на певний час. Бо треба боротися не з наслідками, а з причинами. Тобто потрібні такі податкові закони, щоб вони стимулювали роботу продавця і бажання платити податки й навпаки — жорстоко економічно карали локвачів за приховування прибутків.

Хмельницький.

Михайло ВАСИЛАШКО.

До уваги підприємців

Про джерела сплати місцевих податків і зборів

Оскільки ми не найбільше непорозуміння, на думку податкових інспекторів, виникає під час сплати місцевих податків і зборів, Головна державна інспекція дала роз'яснення з цього приводу. А саме: згідно з чинним законодавством (Закон України від 28.12.1994 р. «Про оподаткування прибутку підприємств») податки, збори та інші обов'язкові платежі відносяться на собівартість продукції (робіт, послуг). Більш предметні роз'яснення з цього приводу можна одержати безпосередньо в ДПІ за місцем реєстрації.

Резюме

Свято на вулиці будівельників пірамід

ПЕВНЕ, жодна з численних урядових комісій останніх років не розбидала таку бурхливу діяльність, як комісія з комплексної перевірки діяльності добірних торговців.

Попередні результати її роботи відомі: 282 трасти порушували податкове законодавство, через що збитки держави становили майже 360 мільярдів карбованців. У судовому порядку розглядають доцільність реєстрації 36 трастових і інших позабанківських компаній, 273 службові особи притягнено до адміністративної відповідальності, порушено 100 кримінальних справ, 25 чоловік заарештовано, 31 перебуває в розшуку. Але багато показових розслідувань діяльності довірчих товариств на місцях і рішення щодо цього обласних адміні-

страцій. У ряді східних областей України перевіркою встановлено, наприклад, взаємозв'язок діяльності сумнівних трастів із представниками місцевої влади. А в Одеській області виявлено, що псевдоінвестори взагалі не мали юридичних адрес, що спонукало главу держадміністрації Одеської області пообіцяти припинити реєстрацію довірчих товариств районними виконавчими комітетами.

Утім, репресивні заходи ще не гарантують того, що вкладники отримають від себе головний урок: прибутку за грошовими внесками або цінними паперами (наприклад, ваучерами) можуть давати лише реальні інвестиції у рентабельні виробництва. Якщо не переконаєшся, що це справді так — ризикуєш будувати піраміду разом з трастом. А поки що в будівельників пірамід маленьке свято: в ході повсякденної перевірки їм повернули десь 28 мільярдів карбованців їхніх вкладів.

Сергій ВУСАТІЙ.

ЧИ ПОТРІБЕН БЮДЖЕТНИЙ БАНК?

Виступаючи перед журналістами на черговому брифінгу в адміністрації Президента, радник Леоніда Кучми з питань макроекономіки Анастолій Гальчинський заявив, що позитивно ставиться до ідеї створення в Україні бюджетного банку. Більш того, пан Гальчинський назвав себе серед тих перших економістів, що свого часу, підготувавши відповідну доповідь записку на ім'я Президента, пропонував це здійснити. Проте, за словами Анастолія Гальчинського, лише Міністерство економіки підтримало цю ідею пропозиції. Мінфін і особисто міністр фінансів вважали її невчасною. Згодом радник Президента з питань макроекономіки дискутував з цього питання з головою правління Нацбанку Віктором Ошукеном, який пропонував використати як бюджетний саме Національний банк. Анастолій Гальчинський з такою постановкою питання не згоден, вважаючи це за неонсенс. За його думкою, згубна й та практика, яка існує сьогодні: бюджет обслуговують кілька банків, але перевагу надано банку «Україна». Анастолій Гальчинський закликав журналістів, що скорочення дефіциту бюджету в наступному році відбудеться мало не наполовину.

Хто нас ошукує

«Ангел» зник. Гроші теж

ОБІВРАНИ агенти і клієнти кримської приватної страхової компанії «Ангел», яка припинила свою діяльність, пробіли акцію протесту.

З'ясувалося, що численні клієнти компанії (а їх близько 30 тисяч) добровільно поклали в кишені грабників 150 мільярдів карбованців. Самі ж агенти компанії не отримували платню вже 4 місяці. Директор фірми Ірина Романченська відбула до Москви, звідки й приїхала два роки тому. А її заступник Анастолій Шебалин цинічно заявив агентам: «Ми приватна компанія і за плату можемо платити, а можемо і не платити». Що ж до клієнтів, то оскільки компанія прогоріла — що з неї, мовляв, візьмеш.

Сотні агентів і клієнтів компанії даремно обивали пороги міської Ради Сімферополя і Верховної Ради Криму. У відчужені люди перекрили рух транспорту на центральній вулиці Сімферополя.

До речі, компанія «Ангел» обіцяла своїм клієнтам до тисячі і більше відсотків річних.

Олександр ПІЛАТ.

Крим.

Курс валют	КУПІВЛЯ				ПРОДАЖ			
	USD	DM	RUR		USD	DM	RUR	
Хмельницький	176—183	112—126	35—38		183—186,5	118—131	38,5—41	
Житомир	179	118	38		185	124	40	
Рівне	171	125	37		186	131	41	
Черкаси	182	118	38		185	124	40	

Хроніка. Факти. Коментарі

• Париж

Безпека — головний біль кожного

Європейську секцію Вищого інституту національної оборони Франції, присвяченої проблемам європейської безпеки, відкрито у Парижі. Секція працюватиме під егідою Інституту досліджень у сфері безпеки Західноєвропейського союзу (ЗЄС) — єдиної європейської організації, до компетенції якої входять військові питання. В її роботі беруть участь 75 представників 23 країн Європи. Вперше на правах партнерів або асоційованих членів ЗЄС свої делегації приїжділи Литва, Естонія, Болгарія, Угорщина, Польща, Чехія, Румунія і Словаччина.

• Пекін

Згадають злим, нетихим словом

З 4 по 10 жовтня в китайській столиці триває 64-а конференція Інтерполу. Вона покликана сприяти зміцненню координації і співробітництва всіх членів цієї міжнародної кримінальної поліції в питаннях боротьби зі злочинністю. Під час конференції, за висловлюваннями китайських офіційних осіб, буде розглянуто широке коло питань, передовсім щодо посилення взаємодії в боротьбі проти організованої злочинності, наркобізнесу, контрабанди зброї, а також тероризму.

• Тбілісі

Із собою взяли наручники

Із столиці Грузії до Москви виїхала оперативна група працівників МВС та прокуратури Грузії, щоб заарештувати колишнього керівника Служби державної безпеки Грузії генерал-лейтенанта Ігора Георгіаде та двох його сподвижників, які, за даними грузинських правоохоронних органів, перебувають у російській столиці. Генеральна прокуратура Грузії видала санкцію на арешт Георгіаде, звинувачуючи його в організації чотирьох терористичних актів у Грузії в тому числі теракту 29 серпня цього року, який було спрямовано проти керівника країни Едуарда Шеварднадзе.

• Мороні

Прем'єр сподівається утримати владу

Прем'єр-міністр Федеральної Ісламської Республіки Коморські Острови Каабі ель Яшрату, котрий перекутується у будинку французького посольства в Мороні, проголосив себе тимчасовим виконавцем обов'язків глави держави. Після спроби державного перевороту, що її здійснила минулого тижня на Коморах група військових, очолюваних французьким найманцем Бобом Денаром, президент країни Саїд Мохаммед Джохар залишається в руках п'яничів.

• Лісабон

Вперед, до соціалізму?

Перекопавши перемогу здобула Соціалістична партія Португалії на виборах до Зборів республіки (парламенту), що відбулися минулої неділі. За попередніми даними, вона отримала більше 43 відсотків голосів і матиме 109 депутатів із 230. Соціал-демократична партія отримала 83 місця у парламенті й стане головною партією опозиції.

Допомагай, але контролюй

КОАЛІЦІЯ ряду громадських організацій, що об'єднує вихідців із країн Центральної і Східної Європи, які нині мешкають у США, виступила із закликом — продовжити на збільшення економічну допомогу колишнім комуністичним країнам, — повідомляє агентство ЮСІА.

Виступаючи в Конгресі на прес-конференції, члени коаліції наголошували, що ця допомога має бути цілеспрямованою та жорсткіше контролюваною. Як сказав Юджин Іванчев, директор Вашингтонського бюро Української національної асоціації, члени коаліції вважають: щоб досягти миру, стабільності й демократії у Європі, що стало цілком реальним після падіння комуністичного режиму, «потрібно дотримуватися співробітництва, підтримки і допомоги з боку США». І відзначив, що допомога, надавана Сполуче-

Разом, але окремо

ПАОІА, яка відбулася третнього жовтня в Москві — чергове засідання Ради міністрів закордонних справ держав — учасниць СНД, хоч і знайшла відображення в пресі, проте обговорювалося досить мало, можна сказати, без підвищеного інтересу. Можливо, тому, що від неї не очікували ані сенсацій, ані якихось кардинальних змін у ситуації, яка вже склалася.

А між тим, на порядок денний було внесено широке коло питань, що їх обговорюватимуть під час зустрічі глави держав і урядів держав — учасниць СНД, яка має відбутися в Сочі вже за місяць. У Москві українську делегацію очолював заступник міністра закордонних справ Константин Грищенко. Україна ініціювала розгляд питання про сприяння з боку держав — учасниць СНД поверненню депортованих громадян (на додаток до відновленої багатосторонньої Угоди з питань, пов'язаних з поверненням громадян, депортованих тоталітарним режимом розвитком культурних національних меншин), виступає за підписання міжурядових угод на двосторонніх засадах, Угоди про співробітництво з прикордонних питань держав — учасниць СНД, де йдеться про співпрацю як на двосторонніх, так і багатосторонніх засадах.

У Москві розглядали також проекти конвенції митропоротної діяльності держав — учасниць СНД, Положення про Групу військових спостерігачів і

Коллективні сили для підтримання миру в СНД, проект концепції статусу і діяльності Силу СНД, питання колективної безпеки, спрощеного порядку набуття громадянства, узгодженості дій з урегулюванням конфлікту між Абхазією і Республікою Грузія та інших, які не суперечать національному законодавству.

З цього досить широкого кола обговорюваних у Москві проблем нині можна вичислити дві, що, як то кажуть, саме на часі: сприяння держав СНД поверненню депортованих народів і співпраця з питань, пов'язаних з кордонами.

Перше болить, очевидно, всім, бо, мабуть, немає такого народу на території колишнього Союзу, якого не зачепила б ця біда. Нині всіх, хто повернувся чи хоче повернутися на батьківщину, турбує одне — як облаштуватися. На мій погляд, обговорення саме цієї сторони справи вельми наділо: ми, напевно, розпочали робити те, що протягом багатьох десятиліть лише декларували.

Не менш важливою є і ініціатива України про підписання Угоди з прикордонних питань. Як відомо, наша держава не підтримує тезу про спільність зовнішніх кордонів СНД, бо як незалежна має власні. Але оскільки проблеми тут, однак, виникають, то їх треба розв'язувати і по-доброму, і спільно.

Здавалось б, перелік питань, які розглядалися на засіданні Ради міністрів закордонних справ держав — учасниць СНД, мають дещо рутинний характер. Але, коли проаналізувати офіційні візити керівників нашої держави, представників різноманітних міністерств і відомств, політиків, простежити за маршрутами їхніх відвідань держав СНД, то вимальовується чітка картина: триває пошук додаткового механізму, що сприятиме розвитку двосторонньої відносин. Між нами і нашими долем, колишній так тісно переплетеними і так глибоко обраними, що нині доводиться крок за кроком прокладати добротні дороги, які слугували б довго і безвідмовно, з однаковою користю для всіх учасників руху. Як, приміром, у Європейському союзі чи в організації Центрально-Східноєвропейської ініціативи. І це нічого, що умови співпраці в цих інституціях поки що різні. Важливо, що ми вже будемо, а не руйнуємо.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Їде? — Не їде?

ВИСЛОВЛЮВАННЯ Президента РФ Бориса Єльцина стосовно перспектив його візиту до Києва підтвердили прогнози, що його дали аналітичні фонди «Співдружність» та «Інтерв'ю». Вони вбачають торжество російської влади над перебігом процесу з Україною, збільшення з підписанням великомасштабних угод між Росією та Україною, відкладання візиту російського Президента до Києва.

Візит Б.Єльцина в Україну, скоріше за все, не відбудеться протягом наближеного року. Безумовно очікувати ініціативи української влади в питанні про терміни візиту за умов, коли Єльцин вбачає основною перешкодою для візиту позицію Президента України Леоніда Кучми. Візит в Україну вкрай небажаний нині для господаря Кремля. Об'єктивно саме Леонід Кучма може спричинити крах політичної кар'єри Б.Єльцина.

Щоб пояснити цю тезу, слід узяти до уваги таке: нинішній Президент РФ — останній з діючих керівників «Біловоїської трійки». В історичній ретроспективі його ім'я завжди асоціюватиметься в Росії з розпадом могутньої держави і, передовсім, із втратою України і Києва — «матері міст руських». Саме

тому, коли в Росії минула перша ейфорія від перемоги демократії, кремльські керівники з підмови виявили, що багато зробила Україна у становленні незалежної держави. Під час чергових візитів Президента України Єльцин зробив ставку на Леоніда Кучму, розширивши гасло врегулювання відносин з Росією як прагнення знову повернутися до сфери впливу РФ. Проте вже перші кроки нового Президента у зміненні української державності свідчили про стратегічний прорахунок Бориса Миколайовича. Це був для нього серйозний удар. Другим ударом для Єльцина став провал кримської авантюри з промосковським президентом Юрієм Мешковим і промосковським керівництвом ВР Криму, використовуючи яких, Москва робила спроби перетягнути повітряні до лона Росії.

А тепер, щоб остаточно не втратити Крим і Севастополь, Кремль робитиме все для того, щоб перетворити переговори стосовно ЧФ з «проросії» в «стан».

Урегулювання ситуації, на думку аналітиків, неможливе прийняти це протягом року. Поки в Росії відбуватимуться передвірні баталії за місця в Дулі, а потім і за крісло Президента, Єльцин не може дозволити собі непопулярні кроки. (А те, що вони будуть непопулярні в російському електораті з причини його особливих позицій щодо України, сумніви немає). Мало того, послаблення позицій передвірного блоку Черномор'я і фактичний розвал лівоцентристського об'єднання Рибкина, нехтування Росії з боку НАТО і Ради Безпеки ООН у питанні врегулювання в Боснії це більше знизили рейтинг Б.Єльцина. У цій ситуації йому справді не до зарубіжних візитів.

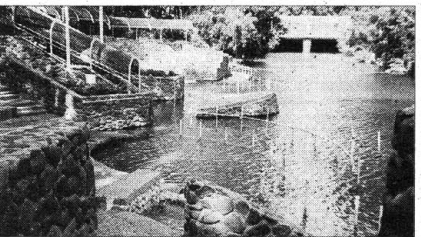
Короткий тиждень для солдатів

ІТАЛІЙСЬКА армія, судячи з усього, недовго перейде на короткий «робочий тиждень».

На пропозицію начальника Генштабу сухопутних сил генерала Бонифратто Ічінца Лі Камерана, найвище військове керівництво Італії обговорює можливість повсюдного запровадження двох по-тижневих вихідних — суботи й неділі — для солдатів строкової служби, повідомляє

ІТАР-ТАРС. Раніше такий привілей мали лише ті молоді італійці, що проходили військову службу поблизу домівки.

Що ж до самих італійців, які відбувають в армії на службі на Апеннінах 12 місяців, то, судячи з усього, така перспектива їх цілком задовольняє. Та вже коли генерали хочуть дати нам вихідні, сказав журналістам один з опитаних солдатів, то могли б зарозуміти й зарплатити, а то що ж то за відпочинок, коли грошей вистачає лише на піцу та кукулю пива?

Ізраїль. Біблійська ріка Йордан. Тут хрестили Ісуса Христа. Фото Євгена ПАРИСЬКОГО (Україноформ).

Експрес-інтерв'ю

Майбутнє розширення НАТО

У Брюсселі відбулася спеціальна сесія Ради Північноатлантичного співробітництва. На ній побувала українська делегація, очолювана Послом з особливих доручень Володимиром Василеком. Ось що він повідомив:

Відбулася презентація дослідження НАТО з питань розширення альянсу. Мета дослідження: розібратися, які причини спонукають альянс до цього кроку і яким має бути цей процес. Наголошує, що в документі не вирішувалося, чи і коли стане членом НАТО, тобто — якогось фіксованого списку немає. Адаже це предмет майбутнього дослідження. Презентаційний документ завершив першу стадію роботи з вирішення проблеми розширення НАТО. В ньому вказано шляхи забезпечення позитивного впливу процесу на стабільність та безпеку Євроатлантичного регіону, наслідки здобуття членства в альянсі, його умови та критерії. А критерії, зокрема, такі: існування стабільної системи демократичних інститутів, забезпеченість поваги до прав людини та прав національних меншин, відсутність етнічних конфліктів та територіальних претензій до суспільств тощо. У презентації взяли участь генеральний секретар НАТО Віллі Клаєс та інші керівники альянсу.

РАЗНОЕКСПОРТ

Розиграш серед вкладників ваучерів

Сер	Номер	Найменування приз	Сер	Номер	Найменування приз	Сер	Номер	Найменування приз	Сер	Номер	Найменування приз
ЖК	183524	Путівка до Парижу	А	060929	Сорочка імпортна	А-1	0070501	Костюм чоловічий	А-1	0557909	Плед вовняний
РС	183524	Автомобіль ВАЗ 2109	А	61003	Телевізор "Funaj"	А-1	0072351	Сорочка імпортна	А-1	0566722	Золотий ланцюжок
А	0024	Сорочка імпортна	РА	64114	Плед вовняний	А-1	0074955	Плед вовняний	А-1	0567888	Відеоманітофон "Funaj"
А	00111	2.000.000 карбованців	РА	64124	Телевізор "Funaj"	А-1	0077344	Костюм чоловічий	А-1	0583437	Костюм чоловічий
А	00118	2.000.000 карбованців	РГ	68480	Сорочка імпортна	А-1	0081549	Золотий ланцюжок	А-1	0583448	Плед вовняний
А	00123	2.000.000 карбованців	РГ	69046	Плед вовняний	А-1	0083001	Сорочка імпортна	А-1	0689551	Золота каблучка
А	000215	Сорочка імпортна	СЖ	070320	Костюм чоловічий	А-1	0083579	Плед вовняний	А-1	0825344	Золотий ланцюжок
А	000215	Сорочка імпортна	РВ	71534	2.000.000 карбованців	С-1	0084554	Сорочка імпортна	А-1	0964321	Відеоманітофон "Funaj"
А	000217	Сорочка імпортна	СБ	72625	Відеоманітофон "Funaj"	А-1	0086002	Сорочка імпортна	А-1	1001652	Телевізор "Funaj"
РК	00233	Телевізор "Funaj"	РЗ	080980	Плед вовняний	С-1	0088339	Плед вовняний	А-1	1121506	Золота каблучка
А	000428	2.000.000 карбованців	РД	81918	5.000.000 карбованців	А-1	0091046	Сорочка імпортна	А-1	1203524	Відеоманітофон "Funaj"
А	000483	2.000.000 карбованців	РБ	82118	Костюм чоловічий	С-1	0092466	Сорочка імпортна			
А	00687	2.000.000 карбованців	РА	82175	Плед вовняний	А-1	0094159	Плед вовняний	А	284109	Путівка до Парижу
АО	00822	2.000.000 карбованців	РВ	084876	Плед вовняний	А-1	0095600	Сорочка імпортна	А	111021	Путівка до Парижу
А	000845	Сорочка імпортна	РГ	87193	5.000.000 карбованців	С-1	0095641	Сорочка імпортна	А	152099	Путівка до Парижу
А	01293	2.000.000 карбованців	РВ	92037	Плед вовняний	С-1	0097171	Сорочка імпортна	А	093844	Автомобіль ВАЗ 2109
СБ	001821	Відеоманітофон "Funaj"	РА	092137	Плед вовняний	С-1	0097190	Сорочка імпортна	А	184000	Автомобіль ВАЗ 2109
АО	02514	Сорочка імпортна	РД	093447	Плед вовняний	С-1	0097248	Костюм чоловічий	А	000122	Сорочка імпортна
А	002516	Сорочка імпортна	РД	94053	1.000.000 карбованців	А-1	0097327	Костюм чоловічий	А	001222	Сорочка імпортна
ЛВ	3026	Костюм чоловічий	РЕ	099838	Сорочка імпортна	С-1	0097655	Золота каблучка	А	007518	Плед вовняний
А	004716	Плед вовняний	РА	118095	Костюм чоловічий	С-1	0097831	Золотий ланцюжок	А	009207	Сорочка імпортна
А	005013	Плед вовняний	РЖ	120891	2.000.000 карбованців	С-1	0098848	Костюм чоловічий	А	010001	Золотий ланцюжок
А	05053	2.000.000 карбованців	РБ	122781	Костюм чоловічий	А-1	0098833	Плед вовняний	А	011306	Сорочка імпортна
А	05080	2.000.000 карбованців	РД	123284	2.000.000 карбованців	А-1	0099500	Сорочка імпортна	А	012444	Плед вовняний
А	05087	Сорочка імпортна	РА	130379	Костюм чоловічий	А-1	0105559	Золота каблучка	А	014302	Костюм чоловічий
А	05137	2.000.000 карбованців	РА	130399	Телевізор "Funaj"	А-1	0107000	Сорочка імпортна	А	016033	Костюм чоловічий
А	005273	Сорочка імпортна	РД	131409	Сорочка імпортна	А-1	0109680	Сорочка імпортна	А	016501	Плед вовняний
А	005276	Сорочка імпортна	РБ	131927	Костюм чоловічий	А-1	0112350	Золотий ланцюжок	А	020396	Золотий ланцюжок
А	0466	10.000.000 карбованців	РВ	132161	Сорочка імпортна	А-1	0115774	Плед вовняний	А	020423	Золотий ланцюжок
ЛВ	5584	Плед вовняний	РЗ	132774	Сорочка імпортна	А-1	0119506	Плед вовняний	А	020474	Золота каблучка
А	005689	Плед вовняний	РБ	135525	Сорочка імпортна	А-1	0124724	Відеоманітофон "Funaj"	А	021152	Сорочка імпортна
А	6033	Сорочка імпортна	РВ	136390	Сорочка імпортна	А-1	0125627	Сорочка імпортна	А	021306	Плед вовняний
А	06037	2.000.000 карбованців	РВ	136662	2.000.000 карбованців	А-1	0125896	Плед вовняний	А	022217	Золота каблучка
А	6228	Плед вовняний	РВ	139928	Плед вовняний	А-1	0126190	Плед вовняний	А	022533	Плед вовняний
А	007801	2.000.000 карбованців	РБ	141808	Костюм чоловічий	А-1	0126357	Плед вовняний	А	023020	Сорочка імпортна
РВ	007539	Плед вовняний	РБ	144295	Сорочка імпортна	А-1	0126888	Сорочка імпортна	А	026145	Костюм чоловічий
РВ	7540	Сорочка імпортна	РЖ	148465	Плед вовняний	А-1	0127000	Відеоманітофон "Funaj"	А	029302	Плед вовняний
РВ	7550	Сорочка імпортна	РБ	153303	Плед вовняний	А-1	0127022	Золота каблучка	А	029362	Телевізор "Funaj"
А	7712	Плед вовняний	РБ	156505	Сорочка імпортна	А-1	0130701	Костюм чоловічий	А	029997	Сорочка імпортна
РА	7847	Костюм чоловічий	РБ	156536	Плед вовняний	А-1	0132464	Золотий ланцюжок	А	035001	Плед вовняний
РА	080024	Сорочка імпортна	РЖ	156708	Плед вовняний	А-1	0133276	Плед вовняний	А	037431	Костюм чоловічий
А	08028	2.000.000 карбованців	РЖ	157801	5.000.000 карбованців	А-1	0135640	Золота імпортна	А	038256	Сорочка імпортна
ЛВ	09547	Сорочка імпортна	РГ	158371	Плед вовняний	А-1	0135776	Костюм чоловічий	А	039212	Плед вовняний
РВ	9550	Плед вовняний	РГ	158393	Костюм чоловічий	А-1	0135814	Сорочка імпортна	А	039282	Сорочка імпортна
АО	9831	Костюм чоловічий	РВ	163228	Плед вовняний	А-1	0136051	Телевізор "Funaj"	А	039805	Відеоманітофон "Funaj"
А	10075	2.000.000 карбованців	РВ	163234	Плед вовняний	А-1	0136230	Золота каблучка	А	041001	Сорочка імпортна
ДР	10096	Сорочка імпортна	РВ	163294	Плед вовняний	А-1	0136293	Плед вовняний	А	041411	Плед вовняний
РЕ	10373	Костюм чоловічий	РД	163515	Костюм чоловічий	А-1	0137723	Золота каблучка	А	044829	Золотий ланцюжок
РЕ	10405	Сорочка імпортна	РБ	163694	Сорочка імпортна	А-1	0137755	Сорочка імпортна	А	046456	Сорочка імпортна
РД	11276	Сорочка імпортна	РГ	164337	Сорочка імпортна	А-1	0138302	Плед вовняний	А	047301	Плед вовняний
РБ	13195	Плед вовняний	РБ	165776	Плед вовняний	А-1	0138420	Плед вовняний	А	048651	Костюм чоловічий
РБ	14442	1.000.000 карбованців	РД	166450	Сорочка імпортна	А-1	0138474	Костюм чоловічий	А	055421	Плед вовняний
АС	15478	10.000.000 карбованців	РД	168317	5.000.000 карбованців	А-1	0138750	Золота каблучка	А	060407	Костюм чоловічий
АС	016625	Плед вовняний				А-1	0138893	Костюм чоловічий	А	064521	Костюм чоловічий
ВС	17251	Плед вовняний				А-1	0140521	Відеоманітофон "Funaj"	А	065524	Сорочка імпортна
РД	18015	Костюм чоловічий	А-1	0151208	Путівка до Парижу	А-1	0148335	Телевізор "Funaj"	А	067213	Плед вовняний
РД	18188	Плед вовняний	А-1	0159355	Путівка до Парижу	А-1	0149528	Телевізор "Funaj"	А	067252	Сорочка імпортна
АС	19356	1.000.000 карбованців	А-1	0348001	Путівка до Парижу	А-1	0151244	Телевізор "Funaj"	А	067269	Костюм чоловічий
ДС	019756	2.000.000 карбованців	А-1	0357991	Путівка до Парижу	А-1	0157777	Відеоманітофон "Funaj"	А	068202	Костюм чоловічий
Д	019908	Відеоманітофон "Funaj"	А-1	0682017	Путівка до Парижу	А-1	0159522	Золота каблучка	А	073728	Плед вовняний
РЖ	020246	2.000.000 карбованців	А-1	1054522	Путівка до Парижу	А-1	0162249	Золота каблучка	А	074002	Плед вовняний
АС	020565	Сорочка імпортна	А-1	0712299	Путівка до Парижу	А-1	0162333	Золота каблучка	А	075038	Золотий ланцюжок
ВС	24121	Плед вовняний	А-1	0142524	Автомобіль ВАЗ 2109	А-1	0168530	Телевізор "Funaj"	А	076522	Костюм чоловічий
СК	024560	Відеоманітофон "Funaj"	А-1	0168351	Автомобіль ВАЗ 2109	А-1	0172511	Золотий ланцюжок	А	076901	Золота каблучка
РВ	024764	Костюм чоловічий	А-1	0712327	Автомобіль ВАЗ 2109	А-1	0342667	Золота каблучка	А	077080	Плед вовняний
АС	25092	Плед вовняний	А-1	0003402	Плед вовняний	А-1	0345661	Відеоманітофон "Funaj"	А	077323	Сорочка імпортна
Д	025663	2.000.000 карбованців	А-1	0003411	Сорочка імпортна	А-1	0354261	Телевізор "Funaj"	А	077487	Сорочка імпортна
РЕ	25790	Сорочка імпортна	А-1	0003433	Золота каблучка	А-1	0364444	Золотий ланцюжок	А	080069	Сорочка імпортна
СД	026200	Сорочка імпортна	А-1	0003461	Костюм чоловічий	А-1	0367829	Золотий ланцюжок	А	080084	Плед вовняний
РА	26857	2.000.000 карбованців	А-1	0003463	Костюм чоловічий	А-1	0372001	Відеоманітофон "Funaj"	А	083992	Плед вовняний
РЗ	030895	Плед вовняний	А-1	0003821	Костюм чоловічий	А-1	0372331	Відеоманітофон "Funaj"	А	085301	Золота каблучка
Д	31640	Сорочка імпортна	А-1	0005050	Сорочка імпортна	А-1	0372600	Золотий ланцюжок	А	085957	Плед вовняний
РГ	033314	Сорочка імпортна	А-1	0005967	Сорочка імпортна	А-1	0441362	Золота каблучка	А	085996	Сорочка імпортна
РЖ	33346	Костюм чоловічий	А-1	0011002	Сорочка імпортна	А-1	0447002	Телевізор "Funaj"	А	089960	Плед вовняний
СА	035947	Костюм чоловічий	А-1	0011342	Сорочка імпортна	А-1	0460563	Плед вовняний	А	091524	Сорочка імпортна
РВ	036204	1.000.000 карбованців	А-1	0011353	Плед вовняний	А-1	0461807	Сорочка імпортна	А	092845	Сорочка імпортна
СВ	036931	5.000.000 карбованців	А-1	0013781	Плед вовняний	А-1	0465909	Плед вовняний	А	092990	Плед вовняний
РВ	37105	2.000.000 карбованців	А-1	0015569	Плед вовняний	А-1	0470133	Золотий ланцюжок	А	094127	Відеоманітофон "Funaj"
РД	40629	Плед вовняний	А-1	0015657	Плед вовняний	А-1	0470137	Плед вовняний	А	094522	Золотий ланцюжок
РЗ	042304	Відеоманітофон "Funaj"	А-1	0015725	Сорочка імпортна	А-1	0470138	Костюм чоловічий	А	117162	Плед вовняний
РЕ	047421	Плед вовняний	А-1	0015783	Сорочка імпортна	А-1	0506234	Плед вовняний	А	117188	Сорочка імпортна
СА	47910	2.000.000 карбованців	А-1	0015817	Костюм чоловічий	А-1	0508001	Сорочка імпортна	А	143916	Телевізор "Funaj"
СД	48475	1.000.000 карбованців	А-1	0016352	Золотий ланцюжок	А-1	0509860	Костюм чоловічий	А	143961	Відеоманітофон "Funaj"
СД	52037	Плед вовняний	А-1	0025501	Костюм чоловічий	А-1	0511149	Плед вовняний	А	152086	Золотий ланцюжок
В	52331	Сорочка імпортна	А-1	0026152	Сорочка імпортна	А-1	0513113	Золота каблучка	А	152093	Золота каблучка
СА	054777	Плед вовняний	А-1	0028340	Плед вовняний	А-1	0514261	Костюм чоловічий	А	176087	Золота каблучка
СА	056396	Сорочка імпортна	А-1	0030666	Плед вовняний	А-1	0515631	Сорочка імпортна	А	176902	Телевізор "Funaj"
РВ	057368	Плед вовняний	А-1	0034887	Золотий ланцюжок	А-1	0519608	Плед вовняний	А	183715	Золотий ланцюжок
А	57823	Костюм чоловічий	А-1	0040236	Телевізор "Funaj"	А-1	0532401	Золота каблучка	А	183898	Золотий ланцюжок
А	57825	Плед вовняний	А-1	0042550	Плед вовняний	А-1	0544133	Золотий ланцюжок	А	193178	Золота каблучка
А	57831	Плед вовняний	А-1	0043278	Сорочка імпортна	А-1	0545888	Плед вовняний	А	193298	Відеоманітофон "Funaj"
РВ	059532	Сорочка імпортна	А-1	0049891	Золота каблучка	А-1	0550003	Золотий ланцюжок	А	208444	Телевізор "Funaj"
РВ	059542	Сорочка імпортна	А-1	0050004	Сорочка імпортна	А-1	0551241	Сорочка імпортна	А	255817	Телевізор "Funaj"
СД	60293	Костюм чоловічий	А-1	0051331	Плед вовняний	А-1	0553777	Плед вовняний	А	266021	Відеоманітофон "Funaj"
А	060633	Костюм чоловічий	А-1	0061252	Костюм чоловічий						

У номер

• Київ

Чи зможе указ ліквідувати борги за газ

За повідомленням «Інтерфаксу-Україна», в нашій країні буде «кардинально» змінено систему газозабезпечення та концепцію розрахунків за енергоносіями. Підготовлено відповідний указ Президента України Леоніда Кучми.

Про це повідомив Прем'єр-міністр України Євген Марчук у вітторок на засіданні Верховної Ради України у реплії до доповіді віце-прем'єра з питань паливно-енергетичного комплексу Василя Стуховца.

Виступаючи з трибуни сесії, В. Стуховц заявив про те, що необхідність зміни структури розрахунків за енергоносіями спричинена різким погіршенням становища з енергозабезпеченням та ростом зарплатності за використання газу. Заборгованість споживачів за газ становить 218 трлн. грн.

В. Стуховц також зазначив, що програма дій Кабінету міністрів на 1995–1996 рр. передбачає, що держава наступного року візьме на себе зобов'язання забезпечувати газом лише населення, житлово-комунальні структури та бюджетні організації. «Промислові підприємства будуть самостійно укладати договори з постачальниками газу», — підкреслив він. З цієї метою намічено створити паливно-енергетичну біржу.

• Маріуполь

«Катастрофи можна відмінити»

Так багатообіцяючи називається книга, презентація якої відбулася в Маріуполі. Її автор — 35-річний мер міста, народний депутат України, доктор технічних наук Михайло Пожиганов, винахідник якого впроваджені на металургійних підприємствах України, Росії, Казахстану. Його книга,тираж 50 тисяч екземплярів, порушує проблеми радіоактивного і атмосферного забруднення території країни, зокрема міста Маріуполя, а також проблеми Азово-Чорноморського басейну. Автор бачить порятунком у створенні цілісної системи управління навколишнім середовищем, коли міська влада зацікавлена і дєдзятана у розв'язанні екопроблем.

На зймку: Михайло Пожиганов.

Фото Бориса ДЕМВІЦЬКОГО (Українформ).

• Херсон

Знову війна нагадала про себе

Сапери-підводники ВМС України провели у Херсоні вкрай небезпечну операцію — знешкодили іміньку авіаційну бомбу, яка пролежала у Дніпрі 54 роки. Виявили її неподалік на глибині 8 метрів поруч із причалом комбінату хлібопродуктів. Більш як двоєметрове громадське з 254 кілограмами тротилу приховувало у собі небезпечну загрозу.

30 тисяч херсонців змушені були тимчасово покинути свої оселі, прилегли до ріки. Капітан другого рангу Володимир Шугайло прикріпив до корпусу аніомобілі магнітну міну, і невдовзі прорухав у пониззі Дніпра могутній вибух. Операція зайняла чотири години.

КАРТОПЛЯ — НЕ ЛЮБОВ...

КОЛИ в хаті немає жодної баранчини — хоч свалити кричи. А складається враження, що багатомовний зміни доведеться кричати: дуже мало в Україні картоплі.

І не тільки через те, що цього літа неврожай на неї, що таким жарким було сонце. Торік, пам'ятається, на Рівненщині, зокрема в Острозькому районі, керівники білкалися, кулі подіти картоплю, яку виродило — хоч греблю гати. А цього року, щоб не витратити її на створення ставок, картоплані гоні рівненці зробили у кілька разів коротшими. А разом з ними — і тернопільці, і львів'яни, і житомирці... Площі під картоплю цього року порівняно з минулими зменшилися... у лист разів і становили лише 100 тисяч гектарів.

Але це ще не біда. Лихом стало те, що катастрофічно упала врожайність. Коли ще рік-два тому в Україні збирали в середньому по 140 центнерів з гектара, то нині радять, коли беруть по п'ятдесят. Ажте, скажімо, у Черкаській області збирають по 27, а в Запорізькій — і по 20 центнерів з гектара, тоді як садили по 40.

І справа тут не у суховіїх. Вироджується картопля, бо насінницький її ніхто по-справжньому не займається. У минулі роки в Одеську, Миколаївську, Херсонську, Запорізьку області, у Крим завозили до трьохсот тисяч тонн еліти чи прийимні першої репродукції, а

держава брала на себе ці витрати. Нині вона дотатків не дає. Отож у господарствах, якби вони й захотіли, садити нема чого.

Та й це не вся біда, як вважають спеціалісти Укрпідловоочпрому. Найбільший недолік — що не отримують еліти картопларі-приватники, які поки що, хоч як дивно, тримають на плаву що, скажемо так, галузь (бо ж картопларі-приватники як галузь у масштабі країни поступово нинимрає). Отож дедалі частіше на бабусиних городках виростають не дівчачі бульби, а, вибачте, величолідні гігантські.

Але його також, вочевидь, незабаром негусто буде. Нині загальний бульб ведеться стихійно — дістають їх хто, де і як можуть.

Як бачимо, негусто буде «другого хліба» у магазині, отож гайда на ринок, доки не пізно. Тут хоч поторгуватися можна: якщо нині у магазинах Києва кілограм бульб коштує 75 тисяч карбованців (до речі, удвічі дорожче за хліб справжній), то на ринку можна купити і за 60 тисяч. Але це — у Києві. А в Донецьку, Криму, у південних областях центрах за відро просять мільйон — півтора карбованців. Що буде далі — сказати важко.

Подійкують, навчати нас вирощувати «хрохмалисту» голландці. У кількох областях якесь фірма експерименти ставити, свою технологію випробовує (зокрема у Львівській, справку «картоплі» — ганьба). Може, чужому научатися — воно й непогано. Але ж: 1) 50-гектарний експеримент обходиться

ся господарству в 140 тисяч доларів; 2) голландська технологія для нас годиться тільки за певного рівня насінництва, техніки і хімізації; 3) через рік-два, як покаже досвід, картопля з Голландії вироджується і вже не дає тієї врожайності, як спершу; 4) хіба на тіх же Львівщині картоплі не давали по 350–400 центнерів з гектара?

Завважмо: ще не дуже пізно, щоб схематично. Маємо чудові сорти, маємо Інститут картопляного господарства, науково-дослідні станції і спецгоспи, здатні поки що відорити лише картопларство. Тільки б не спізнитися!

Микола ФЕДОРЕНКО.

Спорт

Уболівали за «Київ-Баскет» цього разу й відомі політики. Серед них — вірні прихильники клубу — народні депутати Олександр Лавринович і нещодавно призначений міністром юстиції України Сергій Головатий.

Черговий суперник янин у розіграші Кубка Європи стане відомий у суботу.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

***

Першість країни з футболу. Друга ліга. Група А. 16-й тур. Меліоратор — Олімпія — 3:2. Волянка — Чорноморець — 8:1. Оболонь — Ніва — 1:1. Азовобіліст — Рось Трансміпекс — 1:1. Хімік — Гарай — 1:0. Хутровик — Скіфи — 2:0. Керамік — Десна — 2:1. ЦСКА — Авангард — 2:0. Система-Борек — Газівник — 2:1.

Болгарський бар'єр здолано

«Київ-Баскет» (Україна) — «Компакт» (Дмитровград, Болгарія). 78:68 (42:40). Повторний матч другого етапу розіграшу Кубка Європи серед клубів. Результат першого поєдинку — 85:85.

Київ. 3 жовтня. Спорткомплекс «Меридіан». 1700 глядачів. Судді Аккая Ожан (Туреччина), Маріан Олпреа (Румунія).

«Київ-Баскет»: Рубан — 12 очок, Мельник — 13, Шапгала — 6, Мурзін — 23, Підковирів — 8, Савченко — 7, Ватажок — 9.

«Компакт»: Орлінов — 16, Равушов — 16, Дімов — 0, Ценов — 21, Янев — 0, Славов — 11, Боев — 0, Костадинов — 4.

Віце-чемпіон України здолав стартовий для себе бар'єр у розіграші цього престижного змагання. Але підсумкова перемога далася йому в нелегкій боротьбі. Хоч болгарський баскетбол і не входить до європейської еліти, але суперник киян — колектив грамотний, дисциплінований. У його складі виступає ряд відданих майстрів, які пограли в зарубіжних клубах і за національну збірну Болгарії. А очолює його авторитетний Йетко Марінов.

«Звичайно, особливих надій на перемогу не плекаємо», — сказав він на передматчевій прес-конференції. «Утім, поберемося. Головне — що мої підопічні матимуть класного спарингста».

Початок матчу для киян був приємним і легким. На спринтерській швидкості відірвалися вони від суперника на 15 очок. Але, на жаль, поступово збилися на індивідуальну гру. Це й дало змогу болгарам у другому таймі навіть відійти вперед 61:58. На шаста, господарі майданчика «Меридіан» не розгубилися і клас цього разу все ж побирав порядок. Чудово зіграли Євген Мурзін, Ігор Ватажок, Ігор Мельник, Олег Рубан.

У нас сьогодні справжнє свято. За президент концерну «Денді» і клубу «Київ-Баскет» Михайло Бродський. Людей пришло багато. І матч удався, скажу вам, на славу.

Державна комунальна будівельна

Організація з 40-річним досвідом

корпорація "Київміськбуд"

будівельних робіт

Масив Осокорки, 7

Квартира за рік!
Будинки будуть готові до заселення в 1996 р.
Квартири поліпшеного планування.

Облігації можна придбати за адресою: 252010, м.Київ, вул.Суворова, 4/6, корпорація "Київміськбуд" (2 поверх). Телефони для довідок: (044) 294-72-49, 290-15-51

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефони — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 359352.

Комбінат друку видавництва «Преса України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 031188.